

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Supostat Marian, reprezentat de avocatul Popescu Leonid,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.55/493 împotriva lui Marian Supostat cu privire la încasarea datoriei pentru consumul serviciilor comunale și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Supostat Marian, reprezentat de avocatul Popescu Leonid, s-a casat parțial hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în partea încasării dobânzii de întârziere și în această parte s-a emis o hotărâre nouă de respingere a acțiunii depuse de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.55/493, în rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută

*(Dosarul nr.2ra-168/23
NR.PIGD 2-20079799-01-2ra-28012023)*

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023. Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă (*în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție, în vigoare din 01 septembrie 2023)*). Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Lastavețchi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere)

16 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Supostat Marian, reprezentat de avocatul Popescu Leonid, Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 30 iunie 2020, Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.55/493 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Macari, Veaceslav Luchian, Anei Bolduratu, Vitalie Druța, Macar Severin și Marian Supostat, solicitând încasarea datoriei la plata serviciilor comunale din contul: Svetlanei Macari, domiciliată în XXXXX, a sumei de 7472,55 de lei; din contul lui Veaceslav Luchian, domiciliat în XXXXX, a sumei de 3431,15 lei; din contul Anei Bolduratu, domiciliată în XXXXX a sumei de 4871,46 de lei; din contul lui Vitalie Druța domiciliat în XXXXX, a sumei de 6058,40 de lei; din contul lui Macar Severin, domiciliat în XXXXX, a sumei de 5414,12 lei și din contul lui Marian Supostat, domiciliat în XXXXX, a sumei de 9449,34 lei, precum și a cheltuielilor de judecată în sumă de 4101 lei, formată din 3000 de lei cheltuieli de asistență juridică și 1101 lei taxa de stat.

2. În susținerea acțiunii ACC nr.55/493 a indicat că la 14 mai 2015 a fost fondată Asociația, situată pe adresa: XXXXX, în scopul administrării imobilelor pe baza de tarife sau contract în temeiul art.15 alin.(2) lit.b), art.16, art.17 din Legea condominiului în fondul locativ nr.913 din 30 martie 2000. În perioada de activitate din 2015 până în prezent, majoritatea coproprietarilor își îndeplineau conștiincios obligațiile de achitare a întreținerii blocului (deservirea blocului, salubritatea, apa, apa caldă etc.), însă câțiva proprietari nu și-au onorat aceste obligații, acumulând datorii.

3. Potrivit extrasului din registrele contabile, la situația din 31 mai 2020 au fost acumulate următoarele datorii: Macari Svetlana (*domiciliată în XXXXX*) în sumă de 7472,55 de lei; Luchian Veaceslav (*domiciliat în XXXXX*) în sumă de 3431,15 lei; Bolduratu Ana (*domiciliată în XXXXX*) în sumă de 4871,46 de lei; Druța Vitalie (*domiciliat în XXXXX*) în sumă de 6058,40 de lei; Severin Macar (*domiciliat în XXXXX*) în sumă de 5414,12 lei; Supostat Marian (*domiciliat în XXXXX*) în sumă de 9449,34 de lei. În total suma datoriei la plata pentru serviciile comunale constituie 36697,34 de lei.

4. La numeroasele încercări de a soluționa litigiul pe cale extrajudiciară nu s-a soldat cu succes, din care motiv a decis adresarea în judecată cu prezenta acțiune.

5. Cu trimitere la prevederile art.16 alin.(1), 20 alin.(1) lit. m), art.22 alin.(1) din Legea condominiului în fondul locativ nr.913 din 30 martie 2000, art.774 alin.(1) și (2) din Codul civil, ACC nr.55/493 a solicitat admiterea acțiunii în sensul formulat.

6. Pe parcursul examinării cauzei, și anume la 25 noiembrie 2021, ACC nr.55/493 a depus cerere, prin care și-a concretizat pretențiile din acțiune îndreptate împotriva lui Marian Supostat, solicitând încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sumei de 10637,57 de lei cu titlu de datorie la plata pentru serviciile comunale, 2359,48 de lei cheltuieli de asistență juridică, 329,48 de lei taxa de stat și dobânda de întârziere în sumă de 1044,57 de lei, în total 14371,10 lei (f.d.153-154, 160, vol.I).

7. În susținerea acțiunii concretizate, reclamanta ACC nr.55/493 a indicat că la situația lunii octombrie 2021, conform contului de plată nr.179/10 din 25 noiembrie 2021, datoria lui Supostat Marian constituie 10363,57 de lei. De asemenea, potrivit pct.3.1 din contractul de prestare a serviciilor juridice din 05 februarie 2020 încheiat cu avocatul Gheorghe Tipa, onorariul pentru asistență juridică calificată constituie suma de 3000 de lei. Suplimentar a fost prevăzută plata a câte 500 de lei pentru fiecare ședință de judecată.

8. Reclamanta a notat că în acțiunea inițială din 30 iunie 2021 a solicitat încasarea din contul lui Supostat Marian sumei de 9449,34 de lei din cea totală de 36697,34 de lei. Datoria pârâtului din suma totală constituie 25,75%. Făcând calculul datoriei la plata serviciilor comunale, rezumă că 25,75% din 3000 de lei constituie suma de 772,50 de lei.

9. De asemenea, cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică, ACC nr.55/493 a indicat că până la moment au avut loc 4 ședințe de judecată: din 17.09.2021 și 03.11.2021, în privința tuturor debitorilor, și din 19.11.2021 și 25.11.2021 în privința lui Supostat Marian. Pentru ședințele din 17.09.2021, 03.11.2021 cheltuielile de asistență juridică constituie din 25,75% din 1000 de lei = 257,50 de lei, iar pentru ședințele din 19.11.2021 și 25.11.2021 – suma de 1000 de lei.

10. Totodată, conform calculului, dobânda de întârziere constituie suma de 1044,57 de lei.

11. La fel, a fost achitată taxa de stat în sumă de 1101 lei, partea lui Supostat Marian, fiind de 25,75% din suma respectivă și constituie 283,51 de lei. Suplimentar, a mai fost achitată taxa de stat în sumă de 45,97 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

12. Prin încheierea din 03 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-au separat în procese separate pretențiile ACC nr.55/493 formulate împotriva Svetlanei Macari, Veaceslav Luchian, Anei Bolduratu, Vitalie Druța, Macar Severin și Marian Supostat.

13. Prin încheierea protocolară din 19 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă cererea înaintată în referință de Supostat Marian, reprezentat de avocatul Popescu Leonid cu privire la aplicarea în temeiul art.186¹ CPC excepției de tardivitate a acțiunii (f.d.181, vol.I).

14. Prin hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă integral acțiunea depusă de ACC nr.55/493. S-a încasat din contul lui Supostat Marian în beneficiul ACC nr.55/493 suma de 10636,57 de lei cu titlu de datorie, 1044,57 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, 329,48 de lei taxa de stat și 2359,48 de lei cheltuieli de asistență juridică, în total 14371,10 lei.

15. Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei, a motivat soluția de admitere integrală a acțiunii prin faptul că Supostat Marian este proprietarul apartamentului XXXXX, situat în XXXXX și este membru al ACC nr.55/493, fapt care nu a fost contestat de către pârât.

16. Instanța de fond a constatat că prin procesul-verbal nr.03 din 08 iunie 2015 și procesul-verbal din 10 noiembrie 2020, în cadrul Asociației au fost stabilite tarife și plăți pentru întreținerea locuințelor membrilor asociației. (f. d. 13-138, vol.I).

17. Potrivit contului de plată nr.179/10, eliberat pe perioada de până la finele lunii octombrie 2021, pârâtul Supostat Marian urma să achite până la 25 noiembrie 2021 plata pentru serviciile prestate în sumă totală de 10637,57 lei compusă din: 5 lei pentru prestarea în luna curentă a apei menajere; 60 lei pentru deservirea în luna curentă a liftului; 10545,51 de lei pentru deservirea tehnică a blocului, inclusiv 1041,51 de lei datorii; 23 lei pentru salubritate în luna curentă; 32,07 lei pentru consumul apei calde în luna curentă; 200 lei pentru fondul de rezervă, inclusiv 180 lei datorii și 20 lei plată curentă; 116,06 lei pentru modificarea nodului apometric.

18. Prima instanță a remarcat că pârâtul nu a prezentat dovezi că serviciile pentru care i s-a solicitat plata, nu au fost prestate, precum și că plata nu a fost calculată corect sau că a contestat facturile (conturile de plată), recepționate, până la examinarea litigiului.

19. Instanța de fond a concluzionat că acțiunea este întemeiată și urmează a fi încasată din contul lui Marian Supostat în beneficiul ACC nr.55/493 datorita la plata serviciilor comunale prestate în sumă totală de 10637,57 de lei.

20. Cu trimitere la art.942 din Codul civil și constatând faptul că pârâtul nu a contestat calculul datoriei, instanța de fond a concluzionat de încasa din contul lui Supostat Marian în beneficiul ACC nr.55/493 dobânda în sumă de 1044,57 de lei pentru întârzierea plății la serviciile comunale în perioada 01 iulie 2020 – 25 noiembrie 2021.

21. De asemenea, prima instanță cu trimitere la prevederile art.82, 94 și 96 alin.(1) din Codul de procedură civilă și art.3 alin.(1) lit.a) din Legea taxei de stat, a considerat întemeiată pretenția ACC nr.55/493 privind compensarea cheltuielilor de judecată formate din 329,48 de lei taxa de stat și 2359,48 de lei cheltuieli pentru serviciile de asistență juridică.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

22. La 27 decembrie 2021, Supostat Marian, reprezentat de avocatul Popescu Leonid a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 25 martie 2022, întru executarea încheierii din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea integrală a hotărârii din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

23. Prin decizia din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Supostat Marian, reprezentat de avocatul Popescu Leonid, s-a casat parțial hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, *în partea încasării dobânzii de întârziere* și emisă în această parte o hotărâre nouă de respingere a pretenției înaintate de ACC nr.55/493 împotriva lui Marian Supostat cu privire la încasarea dobânzii de întârziere. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

24. Instanța de apel a motivat decizia prin faptul că Supostat Marian este proprietarul *apartamentului nr.XXXXX, situat în XXXXX* și este membru al ACC nr.55/493.

25. Prin procesele-verbale nr.03 din 08 iunie 2015 și din 10 noiembrie 2020, în cadrul Asociației au fost stabilite tarife și plăți pentru întreținerea locuințelor membrilor asociației.

26. Potrivit fișei contului a membrului Asociației, pentru perioada 01.07.2015 – 25.08.2021 pe numele proprietarului *apartamentului nr.XXXXX*,

situat în XXXXX, Supostat Marian au fost eliberate facturi pentru prestarea serviciilor publice de gospodărie comunală și gestiune a blocului în sumă totală de 22879,01 lei, care au fost achitate parțial, și anume în sumă de 12020,57 de lei, acumulând o datorie în sumă de 10858,44 de lei.

27. Potrivit contului de plată nr.179/10 eliberat pe perioada de până la finele lunii octombrie 2021, Supostat Marian urma să achite ACC nr.55/493, până la 25 noiembrie 2021 suma de 10637,57 de lei, compusă din: 5 lei pentru prestarea în luna curentă a apei menajere; 60 de lei pentru deservirea în luna curentă a liftului; 10545,51 de lei pentru deservirea tehnică a blocului, inclusiv 1041,51 de lei datorii; 23 de lei pentru salubritate în luna curentă; 32,07 lei pentru consumul apei calde în luna curentă; 200 de lei pentru fondul de rezervă, inclusiv 180 de lei datorii și 20 de lei plată curentă și 116,06 lei pentru modificarea nodului apometric.

28. Instanța de apel a reținut că obiectul prezentei acțiuni constituie încasarea datoriei pentru întreținerea locuințelor membrilor asociației și serviciile prestate acestora în sumă totală de 10636,57 de lei pentru perioada ianuarie 2015 – octombrie 2021, precum și dobânda de întârziere în sumă de 1044,57 de lei pentru perioada 01.07.2020 – 25.11.2021.

29. Cu trimitere la prevederile art.774 alin.(1), art.776, art.858 alin.(1) și art.971 din Codul civil, art.25 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402 din 24.10.2002, art.37 alin.(3) și art.51 alin.(1) - (2) din Legea nr.75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe, pct.17, 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, art.12 alin.(1) și art.14 alin.(2)-(5), art.22 alin.(1), art.32 alin.(1) și (2) din Legea condominiului în fondul locativ nr.913/30.03.2000, *instanța de apel a dedus* că proprietarii și persoanele care locuiesc în apartamente, urmează să achite serviciile comunale și necomunale de care au beneficiat, iar din moment ce au dobândit și statutul de membru al asociației, și alte servicii necesare pentru buna administrare a blocului, cu achitarea în termen a contravalorii acestor servicii conform facturilor (bonurilor de plată) primite.

30. Instanța de apel a remarcat că din suportul probatoriu administrat se atestă că până la 25 noiembrie 2021 Supostat Marian a beneficiat de servicii comunale și de alte servicii, însă, *achitând parțial* contravaloarea acestora a acumulat o datorie în mărime totală de 10637,57 de lei.

31. Totodată, din fișa contului urmează numărul facturilor și data eliberării acestora, iar din contul de plată urmează denumirea serviciilor prestate.

32. Instanța de apel a conchis că atât timp cât există facturi de plată necontestate, valabile până la momentul de față, acestea generează și efectele juridice, pe care le produce un act juridic perfect legal, apelantul/pârâtul Supostat Marian nefiind degrevat de obligația de achitare a datoriei pentru serviciile acordate.

33. Instanța de apel a considerat întemeiată concluzia primei instanțe precum că Supostat Marian nu a prezentat dovezi incontestabile că serviciile pentru care i s-a solicitat plata nu au fost prestate, plata nu a fost calculată corect sau că ar fi contestat facturile (conturile de plată).

34. Referitor la argumentul lui Supostat Marian privind tardivitatea acțiunii, cu trimitere la prevederile art.7 alin.(6), art.277 alin.(1) lit.b), art. 391, art.401 alin.(1) lit.a) din Codul civil, instanța de apel a subliniat că temeiurile de întrerupere a termenului de prescripție sunt exhaustive și nu se supun unei interpretări extensive. Or, la soluționarea cererii cu privire la expirarea termenului de prescripție, se aplică regulile de întrerupere a prescripției cu condiția existenței în dosar a probelor suficiente care demonstrează faptul întreruperii cursului dat și în fiecare caz să stabilească când concret au fost săvârșite acțiuni de recunoaștere a datoriei.

35. Instanța de apel a menționat că din suportul probatoriu rezultă că Supostat Marian în perioada reflectată în speță a achitat parțial facturile, fapt prin care s-a întrerupt cursul prescripției extinctive.

36. Instanța de apel a rezumat că ACC nr.55/493 a înaintat în termen acțiune în judecată împotriva lui Supostat Marian cu privire la încasarea datoriei pentru consumul serviciilor comunale.

37. Instanța de apel a calificat ca fiind întemeiată încasarea din contul lui Supostat Marian a datoriei în sumă de 10637,57 de lei în condițiile în care până la momentul nu a achitat contravaloarea serviciilor prestate de ACC nr.55/493.

38. Referitor la pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, cu trimitere la prevederile art.942 alin.(1) din Codul civil, instanța de apel a considerat că prima instanță eronat a admis această pretenție, întrucât nu au fost prezentate probe în acest. Or, soluția primei instanțe în partea acestui capăt de cerere a fost bazată doar pe alegația precum că calculul prezentat nu a fost contestat de Supostat Marian.

39. La 19 ianuarie 2023, Supostat Marian, reprezentat de avocatul Popescu Leonid a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a hotărârii din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a încheierii protocolare din 19 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost respinsă cererea înaintată de Supostat Marian, reprezentat de avocatul Popescu Leonid, în referință, privind excepția de tardivitate a acțiunii, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depuse de ACC nr.55/493 ca fiind tardivă.

SOLICITĂRILE RECURENTULUI

40. În susținerea recursului Supostat Marian, cu trimitere la prevederile art.432 alin.(2) lit.a) și c) și alin.(4) din Codul de procedură civilă, a indicat că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, în special nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, a fost interpretată în mod eronat legea, instanța de apel a apreciat arbitrar probele administrate.

41. Potrivit acțiunii înaintate de ACC nr.55/493 aceasta solicită încasarea din contul său a sumei de 10636,57 de lei pentru deservirea blocului locativ, salubritate, apă, apă caldă etc. Pretinsa sumă datorată este confirmată printr-un extras din registrul contabil în care sunt reflectate facturile emise lunar cu sumele lunare și achitățile. Alte probe la dosar ce ar confirma existența pretensei datoriei la actele cauzei nu se atestă.

42. Din conținutul extrasului menționat se observă că suma lunară restantă este de 253,70 de lei, iar în alte luni această sumă este mai mare sau mai mică. Din extrasul contabil enunțat nu este clar care este structura acestor plăți, în special nu este clar care este datoria pentru deservirea blocului separat și care sunt sumele pentru salubritate, apă, apă caldă etc.

43. ACC nr.55/493 nu a prezentat probe concludente și pertinente care ar confirma prestarea serviciilor locativ-comunale, respectiv existența datoriei.

44. Eventuala datorie la serviciile comunale trebuia să fie confirmată prin bonuri de plată, informații de calcul de descifrare a datoriei, pe când la dosar astfel de probe nu se atestă.

45. Recurentul consideră că la dosar nu sunt probe ce ar confirma prestarea serviciilor și existența pretensei datoriei la serviciile prestate.

46. Afară de acesta, în acțiune s-au indicat sume restante pe perioada 29 iulie 2015 – până la 31 mai 2020, însă pentru o parte din aceste sume a

expirat termenul de prescripție și anume, pentru sumele calculate în perioada din 29 iulie 2015 – până la 29 iunie 2017.

47. La acest aspect, instanța de judecată urma să aplice prevederile art.186¹ CPC, cu toate acestea instanța de fond Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin încheierea protocolară din 19 noiembrie 2021 a respins cererea privind excepția de tardivitate formulată de către avocatul său Popescu Leonid, motivând că pe parcursul prestării serviciilor de către ACC nr.55/493, dânsul a efectuat mai multe plăți care în temeiul art.401 din Codul civil au întrerupt cursul termenului de prescripție.

48. Consideră că încheierea protocolară din 19 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru este neîntemeiată, fiindcă în perioada nominalizată nu au fost achitate acele servicii și respectiv excepția de tardivitate se aplică separat față de aceste servicii.

49. Cele menționate denotă că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au constatat și nu au elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei.

50. La 31 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa ACC nr.55/493 copia recursului declarat de Supostat Marian, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării obligatorii a referinței (f.d.8, 10, vol.II), fapt ce rezultă din scrisoarea și avizul poștal de recepție, cu toate acestea, intimata nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

51. În conformitate cu art.434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

52. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

53. În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate *în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.*

54. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

55. În conjunctura enunțată, și având în vedere că, recursul a fost declarat la 19 ianuarie 2023, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate în Codul de procedură civilă, acesta va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

56. În conformitate cu art.432 din Codului de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023 (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), în vigoare din 01 septembrie 2023):

„(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;*
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;*
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;*
- c) a interpretat în mod eronat legea;*
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.*

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;*
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;*
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;*
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;*
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;*
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.*

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

57. Conform art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă ((în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023 (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), în vigoare din 01

septembrie 2023): „Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).”

58. Potrivit art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI DE RECURS

59. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 04 octombrie 2022, în ședință publică.

60. Actele cauzei nu atestă date când copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa lui Supostat Marian și a reprezentantului acestuia avocatul Popescu Leonid.

61. Totodată, potrivit informației deținute pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată: www.cac.instante.justice.md, decizia integrală a instanței de apel din 04 octombrie 2022 a fost publicată pe site-ul oficial al Curții de Apel Chișinău la 08 decembrie 2022.

62. La fel, în cererea de recurs recurentul Supostat Marian a indicat că decizia motivată a instanței de apel a recepționată cu aviz poștal de recepție la 26 decembrie 2022.

63. Astfel, recursul declarat la 19 ianuarie 2023 de Supostat Marian, reprezentat de avocatul Popescu Leonid a fost depus în interiorul termenului legal prevăzut de art.434 CPC.

64. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

65. Din analiza recursului rezultă că Supostat Marian a invocat temei de admisibilitate a recursului în special pe prevederile art.432 alin.(2) lit.a), c) și alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la situația din 19 ianuarie 2023, potrivit cărora se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, precum și săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce

la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară.

66. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul face trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art.432 alin.(2) lit.a), c) și alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, nu a stabilit că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, sau că a interpretat în mod eronat legea, precum și că ar fi apreciat arbitrar probele.

67. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de art.432 CPC, în vigoare la situația depunerii recursului - 19 ianuarie 2023, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat corespunzător, soluția fiind bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

68. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

69. Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

70. Prin prisma art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 din Codul de procedură civilă.

71. Din materialele dosarului, în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

72. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicite admise (*cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230*). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa

necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45*).

73. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 CEDO (*cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991*).

74. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Supostat Marian, reprezentat de avocatul Popescu Leonid nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (19.01.2023) și drept urmare, se consideră inadmisibil.

75. În conformitate cu art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, și art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de Supostat Marian, reprezentat de avocatul Popescu Leonid.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi